

# GARANCIA



AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI  
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY  
A vidékért kezkeskedünk

AZ AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY KKV FEJLESZTÉSI MELLÉKLETE A MAGYAR MEZŐGAZDASÁG HETILAPHOZ

XVII. ÉVFOLYAM 1. SZÁM 2023. MÁRCIUS



3. OLDAL  
AGRÁR  
SZÉCHENYI  
BERUHÁZÁSI  
HITEL MAX+  
HITELEK  
ALAPÍTVÁNYI  
KEZESSÉGGEL



4. OLDAL  
HAGYOMÁ-  
NYOSAN  
BIZTONSÁGOS  
GAZDÁLKODÁS



8. OLDAL  
A VIDÉK-  
FEJLESZTÉS  
KULCS TERÜLETE:  
A PRECÍZIÓS  
FEJLESZTÉSEK  
ELŐMOZDÍTÁSA

Interjú

## AZ AGRÁRHITELEZÉS STRATÉGIAI SZEREPE

A K&H Bank a hazai élelmiszer-gazdaság egyik meghatározó hitelezője. Saját banki termékekkel és a kedvezményes hitelkonstrukciókba való bekapcsolódással egyaránt szerepet vállal az agrárium vállalkozásainak finanszírozásában. A bank a jövőben is kiemelkedő lehetőséget lát az agrárgazdaság hitelezésében. Stratégiájában és termékfejlesztésében megkülönböztetett figyelmet fordít a szektorban rejlő lehetőségek megragadására, az agrárium hatékonyságának és jövedelmezőségének sürgető javítására. Erről beszélgettünk *Tresó Istvánnal* (T.I.), a Vállalati Üzleti Ügyfelek divízió ügyvezető igazgatójával és *Demeter Zoltánnal* (D.Z.), az Agrárüzletág fejlesztési fősztály vezetőjével.

### Milyen szerepet tölt be a K&H Bank a hazai agrárgazdaság finanszírozásában?

**T.I.:** A K&H Bank hagyományosan kiemelkedő szerepet játszik az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozások hitelezésében. Az agrárium más hitelintézetek számára is vonzó célpont, az utóbbi években az ágazat finanszírozásában érezhetően nőtt a banki verseny. Ezzel együtt a K&H Bank manapság is a legnagyobb magyarországi agrárhitelező. A mezőgazdasági vállalkozások esetében az első helyen állunk, 2022-ben a teljes hitelállomány 26 százaléka a bankunkhoz kapcsolódott. Az élelmiszeripar hitelezésében valamivel kisebb a súlyunk.

**D.Z.:** Az elmúlt években, a mikro-, kis- és középvállalkozások hitelezését segítő támogatott hitelkonstrukciók nyújtotta lehetőségeket kihasználva, a kisebb méretű agrárvállalkozások hitelezésére is egyre nagyobb figyelmet fordítunk. A bank továbbra is komoly lehetőséget lát az agrárium kiszolgálásában. Az agrárszektor megkülönböztetett banki pozícióját jelzi, hogy jó néhány éve működik a bank erre a területre specializálódott Agrár-, és élelmiszeripari üzletfejlesztési fősztálya.

### A mostani változó körülmények és kihívások közepette hogyan ítéli meg a bank az élelmiszer-gazdaságban rejlő üzleti lehetőségeket?

**T.I.:** A mezőgazdaság és az élelmiszeripar részesedése viszonylag kicsi a hazai GDP-ben, de a hozzá csatlakozó gazdasági területekkel (így a növényvédőszer- és mezőgépiparral, forgalmazással stb.) együtt az agrárium jóval nagyobb nemzetgazdasági szerepet tölt be. Az agrárszektor jövőjét, fejlődési lehetőségeit, piaci perspektíváit kedvezőnek ítéljük meg. Az élelmiszer-gazdaság sajátosságaihoz (például a termelési ciklusok alakulásához, időjárás kitérttségéhez) jól illeszkedő banki hitelezés üzletileg is eredményesen folytatható.

DEMETER ZOLTÁN



SZERETNÉNK SEGÍTENI A MEZŐGAZDASÁGI  
SEKTOR GENERÁCIÓVÁLTÁSÁNAK  
ELŐREHALADÁSÁT



**D.Z.:** A magyar agrárium az elmúlt három évben számos kihívással szembesült. Így a COVID járvány hatásaival, az állategészségügyi problémákkal, az ellátási láncok akadozásával, a súlyosbodó aszályjal, az orosz-ukrán háború által is meglendült ráfordítás emelkedésével. Ez a banki hitelezésben is alkalmazkodást követel. Miközben bebizonyosodott, hogy az ágazat viszonylag válságálló, az is nyilvánvalóvá vált, hogy az előttünk álló időszakban a versenyképesség, a jövedelemtermelő-képesség erősítése megkerülhetetlen feladat, amelyet a banki finanszírozásnak is segítenie kell.

#### **Melyek a banki agrárhitelezési politika alapvető vonásai? Várható-e ebben módosulás?**

**T.I.:** A K&H Bank a korábbi években döntően nem a fedezeti érték alapján finanszírozta a vállalkozásokat. A 2008. évben kirobbant pénzügyi válság utáni időszak ugyanis megmutatta, hogy az ingatlan fedezetek értéke nemritkán bizonytalan, a valós érték sokkal kisebb lehet a kalkulátnál, és ha arra valóban szükség van, az értékesítés olykor problematikus lehet. Így a bank főként a vállalati cash-flow áttekintésére alapozva nyújtott hitelt. A vállalkozás tevékenységét elemezve került elődtésre, hogy képes-e a cég a hitelt visszafizetni a tevékenysége fenntartása mellett. Banki finanszírozást főként az a vállalkozás kaphatott, amely évekre visszanyúló gazdálkodási kimutatással, könyveléssel rendelkezett, és annak alapján reálisan elemezhető gazdasági tevékenysége van, illetve biztosan látható, hogy képes hatékonyan működni. Így a fedezet viszonylag kisebb súllyal jött számításba, de azért kalkuláltunk vele, ha valamiféle vis major miatt a fizetőképesség problematikusává válik.

**D.Z.:** A cash-flow alapú finanszírozás napjainkban és a jövőben is kiemelkedő szerephez jut, de bizonyos súlyponti változás következett be a fedezet alapú hitelezés irányában. Elsősorban a kkv-szektor megcélzó kedvezményes hitelkonstrukciók élenkítették a hitelkeresetet, és ebből az üzleti lehetőségéből a K&H Bank sem kívánt kimaradni. Az emelkedő kamatkörnyezetben, a megemelkedő vállalati ráfordítások és kockázatok miatt sok vállalkozás esetében kardinális szerepe lett a támogatott hitelnek. Ezért a bank ezen a területen is növelte aktivitását, amely viszont tágabb teret nyitott a fedezeti alapú hitelezésnek. Természetesen az eredményeket és a kockázatokat mérlegelve a bank folyamatosan elemzi, hogy milyen arányt alakítson ki a fenti hitelezési megközelítések között.

#### **A hitelezési tevékenység miként alakult az elmúlt években? Mely támogatott hitelkonstrukciók érhetők el a banknál?**

**D.Z.:** A K&H Bank által hitelezett vállalkozások színes képet mutatnak. Az élelmiszer-gazdaság minden egyes területén fellelhető olyan cég, amely a hitelezettek között szerepel. Semelyik ágazatnak nincs kiemelt pozíciója, az adott vállalkozás gazdálkodásának és hitelezendő tevékenységének színvonalra dönti el, hogy finanszírozzuk, vagy sem. Az agrárszektor bármely szegmensében lehetnek figyelemre érdemes vállalkozások, vonzó, ígéretes, finanszírozható projektek.

**T.I.:** Beruházási hitelekkel, forgóeszköz-hitelezéssel, támogatási előlegfolyósítással, a vidékfejlesztési pályázati projektek finanszírozásával agráros ügyfeleink minden igényét ki tudjuk elégíteni. A bank saját forrású hiteleket is nyújt, de az ágazatot segítő kedvezményes hitelkonstrukciók is elérhetők nálunk. Természetesen egy vállalkozás akár többféle finanszírozási megoldást is igénybe vehet.

#### **Az alapítványi kezességvállalás milyen szerepet tölt be a hitelezésben? Milyen irányba fejlődhet a bank és az AVHGA közötti együttműködés?**

**T.I.:** Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalása komoly segítséget jelent a felelősen gazdálkodó, ám megfelelő értékű fedezetet felmutatni nem, vagy csak részben tudó vállalkozások hitelezésben. Az alapítványi kezesség hitelezhetővé teszi azokat a vállalkozásokat, amelyek áttekinthetően és jövedelmezően tevékenykednek, de fedezetként szóba jöhető vagyonuk értéke gátat emel a működésükhöz, fejlődésükhöz szükséges hitelfinanszírozás előtt. Az alapítványi kezesség már eddig is fontos szerepet töltött be a banki finanszírozási gyakorlathoz kapcsolódva. Amiatt, hogy a K&H Bank fedezetalapú hitelezésének súlya növekszik, az alapítvány szóban forgó szerepe felértékelődik. Különösen, hogy bizonyos kedvezményes hiteltermékek kifejezetten alapítványi kezességgel vehetők igénybe.

**D.Z.:** A bank és az alapítvány közötti együttműködés szoros és gördülékeny. Rendszeresen fejlesztjük eljárásrendjeinket, IT és digitális megoldásainkat. Így a kezességi döntési és szerződéskötési folyamat nagyon felgyorsult, ha fennállnak a kezességvállalás feltételei, informatikai rendszereink összehangoltsága révén az rövid idő alatt lezajlik.

#### **A bank agrár- és élelmiszeripari üzletfejlesztési területe vezetőváltás előtt áll. Milyen kérdéseket mérlegelnek az agrárszektor jövőbeni kiszolgálásával kapcsolatban?**

**T.I.:** A K&H Bank agrárszektorhoz kapcsolódó területének ügyvezető igazgatójaként nyugdíjba vonulok, így ehhez köthető a változás. Az Agrárüzletág új vezetőjének kiválasztása, kinevezése megtörtént, január 1-jétől az új vezetővel egymást segítve, egymás mellett tevékenykedve zárjuk le a vezetőváltás folyamatát. Ez a módosulás nem hoz változást az üzletpolitikánkban, az agrárium stratégiai szerepköre fennmarad. Természetesen a bank dolgozik azon, hogy testhezállobb és hatékonyabb finanszírozási megoldásokat biztosítson a vállalkozásoknak. A hitelezésben és a termékfejlesztésben a jövőben is építeni kívánunk az alapítványi kezességvállalásra.

**D.Z.:** Az előbbiekkel összhangban aktív, személyes ügyfélkapcsolatra törekszünk, hogy minél szélesebb körben frissülő gondolkodásra készítsük a gazdálkodó partnereinket. A gyorsan változó üzleti körülmények között - akár tanácsadással, finanszírozási ötletekkel - centrális szerepet kívánunk ellátni ügyfeleink és a bank belső hálózatának információellátásában. Szeretnénk segíteni a mezőgazdasági szektor generációváltásának előrehaladását, részben az üzleti folytonosság megőrzése, részben az uniós támogatások igénybevétele szempontjából is perdöntő, korszerű (például digitális, a fenntarthatóságra figyelő stb.) gazdálkodási módszerek elterjesztése, a hozzáadott érték növelése érdekében.

## Finanszírozás

# AGRÁR SZÉCHENYI BERUHÁZÁSI HITEL MAX+ HITELEK ALAPÍTVÁNYI KEZESSÉGGEL

Továbbra is hozzáférhető az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel Max+ hiteltermék. A mikro-, kis- és középvállalkozások által igénybe vehető hitel elősegíti az agrárvállalkozások fejlesztési elképzeléseinek széleskörű megvalósítását, így a meglévő kapacitások bővítését, és az újak kiépítését, az energiahatékonyság javítását, a „zöld” fejlesztések finanszírozását. A hitel felhasználható például

- immateriális javak beszerzésére;
- ingatlan építésére, vásárlására és fejlesztésére;
- termőföld vásárlására;
- ültetvény telepítésére;
- új vagy használt gép, berendezés, haszongépjárművek beszerzésére;
- tenyészállat beállítására;
- tulajdonrész (üzletész) vásárlására;
- energiatakarékossági fejlesztések végrehajtására.

Minimum egy, legfeljebb 500 millió forintos hitel vehető fel, legalább 13 hónapos, vagy akár tíz éves futamidőre. A hitelért folyamodó vállalkozásnak rendelkeznie kell a beruházás költsége minimum 10 százalékának megfelelő önerővel. A hitel törlesztésének megkezdésére a türelmi időt (maximum 24 hónap) követően kerül sor. A hitel igénylésére a regisztrált irodahálózatban, így a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének, a területi kereskedelmi és iparkamarák, valamint a KAVOSZ Zrt. irodáiban van lehetőség. A kölcsön kihelyezésében a következő hitelintézetek vesznek részt: OTP Bank Nyrt., K&H Bank Zrt., Takarékbank Zrt., Raiffeisen Bank Zrt., MKB Bank Nyrt., Gránit Bank Zrt., Erste Bank Zrt., CIB Bank Zrt., Polgári Bank Zrt., Unicredit Bank Zrt.



Az Agrár Széchenyi Beruházási Hitel MAX+-hoz biztosított állami kamattámogatásnak köszönhetően a vállalkozás által fizetendő nettó ügyleti kamat fix 5 százalék/év. A kezelési költségtámogatásnak köszönhetően a vállalkozás által a hitel futamideje alatt fizetendő nettó kezelési költség fix 0 százalék/év. A hitel biztosítéka az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) készfizető kezességvállalása és dologi biztosíték, valamint adott esetekben a feltételeknek megfelelő magánszemély készfizető kezességvállalása. A vállalkozások által igénybe vett kamat-, kezelési költség- és kezességi díjtámogatás a hitel teljes futamidejére jár.

## Támogatás

# BŐVÜL A TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSBAN RÉSZESÍTHETŐ TERÜLETEK KÖRE

Az eddigi szabályozási gyakorlat szerint a területalapú támogatás csak a mezőgazdaságilag művelt területeken volt igénybe vehető, ahol a gazdálkodók bizonyos minimumkövetelményeket betartottak. Kihhasználva az uniós szabályok változását, az új magyarországi megközelítés szerint újabb területtípusok is megjelenhetnek a támogatásban részesíthető területek között. Így az eddig nem támogatott, de agro-ökológiai szempontból értékes, úgynevezett biotópok (például vizenyős területek, fasorok), illetve a jelenleg támogatott területen létrehozott új agro-ökológiai területek kerülhetnek be a kedvezményezett körbe. Alapvető, hogy ezeken a területeken is érvényesülnie kell a jogszerű földhasználat szabályainak.

Így támogathatók lesznek azok a jelenleg művelés alatt nem álló területek, illetve tájképi elemek is, amelyeket

- a Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot (HMKÁ) vagy az agrár-ökológiai program (AÖP) keretében kell fenntartani;
- más kötelezettségek (például Natura 2000 előírások, erdősítés) miatt ez idáig nem lehetett a támogatható területként figyelembe venni;
- korábban szántóként vagy gyepeként hasznosítottak, de a jövőben átalakítják például fás sávra vagy vizes élőhelyre.

A felszínborítási adatbázisok alapján, illetve figyelembe véve a tulajdonosi és a földhasználati jogosultságokat, az Agrárminisztérium becslése szerint a területalapú támogatásban részesülő terület várhatóan 100.000 hektárral fog növekedni.

## Interjú

# HAGYOMÁNYOSAN BIZTONSÁGOS GAZDÁLKODÁS

Együtt tartani a közösséget – együtt tartani a termőföldet. Ez a *Heréd-Nagykökényesi Mezőgazdasági Szövetkezet* alapvetése, amire a gazdálkodásuk épül. Nem is eredménytelenül, mert miközben a kisebb földtulajdonosoknak is biztonságot nyújt, a gazdaság dolgozóinak bére eléri, sőt meg is haladja az országos átlagot. *Katona János* elnököt és *Novák Lajos* elnökhelyettest kértük meg a szövetkezet tevékenységének bemutatására.

## A kezdetekről szólva a következőket mondta *Katona János* elnök:

Szövetkezetünk 1993-ban alakult, kiváltunk a régi típusú szövetkezetből, de nem jogutódként. Ez a Szövetkezeti Törvény alapján egy ún. új típusú szövetkezet: a tagok vagyoni hozzájárulással léptek be a szövetkezetbe, amit folyamatosan nyilvántartunk. A szövetkezet közel 2600 hektáron gazdálkodik, aminek egy része a tagok tulajdonát képezi, de van bérelt terület is, a többi pedig östermelők integrált területe. Az östermelők száma változó, jelenleg 170 fő, haszonbéres közel száznyolcvan fő. Van olyan östermelő, aki hetven hektáron gazdálkodik, és mi integráljuk, és van, aki jóval kisebb területtel rendelkezik, tehát az apró területektől a viszonylag nagyobbakig minden előfordul. Alaptevékenységünk a szántóföldi növénytermesztés, elsősorban gabonaféléket és ipari növényeket termelünk. Vezérnövényeink az őszi búza, az őszi árpa, a káposztarepce, amelyek mellett vetünk borsót, napraforgót, kukoricát és olajretket, valamint fénymag és szója is kerül a vetésforgóba. Évente minimális mennyiségű, 10-15 hektár cukorrépát is termelünk, ami a főtevékenység mellett a vadászati ágazatunkat szolgálja, ahol takarmányként használjuk fel. Két nagy telephelyünk van: az egyik Tamota-pusztán, ahol a raktárak, a szárítóberendezés, a gépüzem és a vadászati ágazat fácánnevelője is található. A másik telephely a vetőmagüzem Heréd-Újpusztán, itt saját célra termelünk vetőmagot, búzát, árpát, és itt csávázzuk, raktározzuk is azokat. Harminc éve sikeresen műkö-

dünk, közel kétszáz tagja van a szövetkezetnek. Termelésüket a szövetkezet integrálja olyan szinten, hogy a vetőmagot megvásároljuk, a talajt előkészítjük, elvetjük, gondozzuk, majd betakarítjuk. Mi látjuk el a kereskedelmet is: felvásároljuk a terményt, és továbbértékesítjük. Nagyon jelentős partnerünk szállítóként is a KITE, a másik nagy integrátorunk az IKR, tőlük vásároljuk a növényvédő szereket, a műtrágyát, integrátori szerződések alapján gyakorlatilag ők finanszírozzák a termelést, és felvásárolják a terményeket.

## Egy kemény aszályos év után hogyan értékeli a gazdaság helyzetét? – kérdeztük *Novák Lajos* elnökhelyettest.

Összességében azt mondhatom, hogy gyászos év volt, annak köszönhetően, hogy kilenc hónapig nem volt eső. Az aszály kőkeményen érintett bennünket, megviselte az őszi gabonákat, de különösen a repcét érintette súlyosan, ez a kultúra nem bírta az iszonyú terhelést, amit tavaly el kellett viselnie. Hótakaró évek óta nincsen, az állomány fele ki is fagyott. Az őszi kalászosok kb. 60 százalékos termést adtak, a búza is, az árpa is. Ami előny, hogy igen kiváló minőségű terményt tudunk előállítani. A búza szereti ezt a termőtájat, ezért jelentős növényünk, 1000-1200 hektár közötti területet művelünk. Árpából 200-300 hektárt vetünk, a repce tavaly 400 hektár volt, most 500 hektárt vetettünk. Kukoricából a szokásos termésnek sajnos csak a tizede termett tavaly, a napraforgó szintén 0,6 tonnát adott hektáranként. Hiába volt májusban egy kis eső, már a tavaszi aszály miatt a növényállomány egy részének esélye sem volt a túlélésre, így aztán kialakult egy nagyon komoly gazdasági helyzet. Egyrészt áthidaló hitelt kellett felvenni, enélkül nem tudtunk volna zökkenőmentesen termelni, másrészt a 2021-es év pénzügyi eredménye tette lehetővé, hogy a 2022. évet túléljük. Tulajdonképpen e két forrásból megoldottuk a biztonságos gazdálkodást. A nagyobb problémát nem ez jelenti, hanem hogy jelentősen megnövekedtek a költségek. A gázolaj ára másfélszerese az előző évinek, a műtrágya ára 378 százalékkal nőtt, a növényvédő szerek ára szinte követhetetlen. Folyamatosan jelentkezik a hármas negatív hatás: az ellátási láncok megszakadása, a forint-euró árfolyam alakulása és az alapanyagárak növekedése. Azt a stratégiát alakítottuk ki, hogy egyik oldalon áthidaló jelleggel vettünk fel hitelt, másik oldalon pedig megvan a kiváló minőségű terményünk, amire még a leglehetősebb értékesítési helyzetben is van kereslet. Nyomatottabb áron, mint korábban, de el kell adni, mert kell a tárolóhely, hamarosan itt az új búza, ami reményre ad okot, mert most nagyon jók a kilátások, kimondottan jó állapotban vannak a vetések.

## Megvalósítható-e a precíziós gazdálkodás ilyen körülmények között?

Szép lassan elkezdtünk már ebbe az irányba is mozdulni, a gépeink ismerik azokat a műholdas nyomkövető rendszereket, amelyek alpból kellene. Egészen máshol van a mi problémánk. Mi



**HARMINC ÉVE SIKERESEN MŰKÖDÜNK, KÖZEL KÉTSZÁZ TAGJA VAN A SZÖVETKEZETNEK.**



**A GAZDÁLKODÁS NEM CSAK ARRÓL SZÓL, HOGY KOPPAN A PÉNZ A SZÁMLÁKON, HANEM KOMOLY FELELŐSSÉG IS A KÖRNYEZETÜNKKEL, A JÖVŐ GENERÁCIÓIVAL SZEMBEN IS.**

mindent úgy nézünk, hogy egyik oldalon mennyibe kerül, és a másik oldalon mit hoz. Elemzéseink azt mutatják, hogy 200-300 hektáros területeken lehet precíziós gazdálkodást folytatni gazdaságosan, de kisebb, 20-30 hektáros táblában már nem biztos, hogy kifizető. Én 200 hektárnál látom azt a határt, ahol többet takaríthatok meg annál, mint amennyibe kerül. A baj az, hogy nem olcsó beruházás, mert a többi infrastruktúrát is hozzá kell igazítani. Összességében azt mondhatjuk, hogy a precíziós gazdálkodás működtethető dolog, fokozatosan készülünk rá, közben arra is figyelünk, hogy valahogyan ki tudjuk gazdálkodni a beruházási költségeket.

#### **Milyen szolgáltatásokat nyújtanak az integráción belül?**

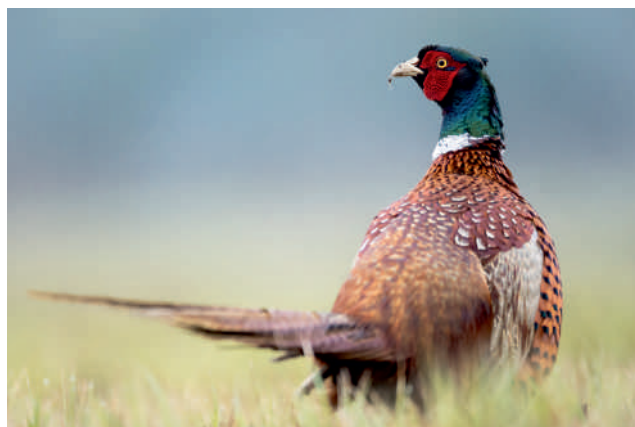
Teljeskörűen integráljuk az őstermelőinket: mind a termeléssel, mind a közigazgatással, és egyéb kapcsolt területekkel minden ügyüket mi intézzük. Ebbe az is beletartozik, hogy mi készítjük el az adóbevallásaikat, vagy intézzük az uniós támogatásaikat. Sajnos 2022 nehéz év volt: a gazdálkodásnak nem volt nyeresége, csak a területalapú támogatást tudták felvenni az őstermelők. A következő évek problémája pedig az lesz, hogy az öröklések révén aprózódnak a területek. Ahogy erőnkből telik, próbáljuk ilyen szempontból is egyben tartani a szövetkezetet, viszont az örökösök Magyarországon és külföldön szétszórta élnek. Próbáljuk integrálni ezeket az embereket is a mi rendszerünkbe, de ha eladó lesz a föld, arra törekszünk, hogy lehetőleg helyi emberek vásárolják meg.

#### **A környezettudatos gazdálkodásról a következőket mondta Katona János:**

A gazdálkodás nemcsak arról szól, hogy koppan a pénz a számlákon, hanem komoly felelősség is a környezetünkkel, a jövő generációival szemben is. A környezettudatosság szerintem egyenlő a környezethez való kapcsolódással: a gazdálkodó ember minimális mennyiségben használ műtrágyát, vegyszert, hiszen évtizedek óta tudjuk, hogy szennyezik a környezetet. Amit tudunk, visszaforgatunk a természetbe, például nem hagyunk veszni szalmát, hanem alaptrágyaként visszaforgatjuk a talajba. A vadászati ágazatban 3-4 ezer fácánt tenyésztünk: nem mi állítjuk elő a naposfácánokat, hanem vásároljuk, majd neveljük őket, októbertől februárig bocsátjuk ki különböző vadászatokon, előre megtervezett módon, vadászati ütemterv szerint.

#### **Hogyan tudják finanszírozni a gazdaság termelését? – kérdeztük Novák Lajost.**

Húsz éve a szövetkezetünk hitelválságban volt, akkor állt mellénk a CIB Bank, érthető módon azóta csak erősödtek ezek a kapcsolatok. A pénzügyi elszámolásokban korrektek, úgy érezzük, jelentős üzletfélként kezelnek minket. Ennek a szoros együttműködésnek köszönhető, hogy amennyire lehet, kedvező kamatokkal és feltételekkel kapunk hiteleket, az összes létező gépünket a CIB Lízing finanszírozza. Az idén vásároltunk egy kombájnt 220 millió forintért, a vételár felét ebben a formában a CIB Bank fedezte. Külön megnyugtató, hogy a bank is igyekszik minimalizálni a kockázatot, minden hitelünk mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll. Természetesen a folyószámlánkat a CIB Bank vezeti, mondhatom, napi kapcsolatban vagyunk a bankkal. Külön értékes nekünk, hogy azokat a pénzügyi információkat rögtön megkapjuk a pénztintézetől, amelyek számunkra is lehetőségeket tartogatnak. Nemrég nagyon kedvező kamattal tudtunk felvenni támogatott hitelt - egy-egy hasonló támogatott hitel felvétele nem olyan egyszerű, mint ahogy a hirdetések alapján gondolná az ember: a pályázatot le kell tárgyalni a bankkal, egyeztetni kell a finanszírozást, el kell készíteni az üzleti terveket, stb. Amikor mi elkészítünk egy hitelanyagot, az gyakorlatilag „konyhakész”, nyilvánvalóan a banki belső rendszerekbe be kell még dolgozni, de ahhoz minden információ rendelkezésre áll. Ez a kölcsönösség elve alapján működik: a CIB Bank is azt a nagyfokú korrektséget kapja, amit ő ad nekünk. Szeretjük a banki rendszerüket, jól kezelhető, könnyen áttekinthető, egyértelmű.



## TOVÁBBRA IS HOZZÁFÉRHETŐ A COSME VISZONTGARANCIA



Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) feladata, hogy készíztető kezességet nyújtson olyan agrártevékenységet folytató vagy vidéken működő mikro-, kis- és középvállalkozások (KKV) számára, amelyek nem rendelkeznek elegendő fedezettel, így hitelezésük banki szempontból kockázatos.

A kezességvállalás kedvező feltételeit részben a kezesség mögötti viszontgarancia teszi lehetővé. A magyar költségvetési viszontgarancia mellett 2016 óta elérhető az AVHGA-

nál a COSME viszontgarancia is, amelyet az Európai Beruházási Terv keretében a COSME Program (vállalkozások és a kis- és középvállalkozások versenyképességét segítő program) és az Európai Stratégiai Beruházási Alap (ESBA) biztosít. A COSME Program 50%-os mértékű viszontgaranciát biztosít az AVHGA számára, de az AVHGA ennél jóval magasabb, akár 80%-os kezességvállalással is segíti a hitelfelvevőket. A COSME Programban az alapítvány kezessége beruházási hitel, forgóeszköz- és folyószámlahitel, illetve bankgarancia ügyletekhez kapcsolódhat.

A COSME kezesség legnagyobb előnye, hogy az ebben a formában nyújtott alapítványi kezesség nem tartalmaz állami támogatási elemet, így olyan vállalkozások számára is kedvező díjon érhető el, amelyek korábban már kimerítették a támogatási lehetőségeiket. Továbbá nem korlátozza, hogy a jövőben támogatott hitelprogramban vegyenek részt, vagy vissza nem térítendő támogatásra pályázzanak. Az eddigi megállapodás hosszabbítása révén a COSME viszontgarancia 2023. december 31-ig hozzáférhető a vállalkozások számára.

### Támogatás

## ERDÉSZETI TÁMOGATÁS: NÖVEKVŐ FORRÁSOK

Az előző uniós fejlesztési időszakhoz képest a mostani 2027-ig tartó időszakban csaknem háromszor nagyobb, összesen mintegy 310 milliárd forint pályázati támogatás jut a magyarországi erdők megőrzésére, fejlesztésére. A támogatások a hazai költségvetési kiegészítésnek köszönhetően emelkednek. Az agrárkormányzat a megemelt támogatásokkal azt szeretné elérni, hogy a magyarországi erdők állapota javuljon, területe bővüljön, a fenntartásukat végző vállalkozások versenyképessége pedig erősödjön. Az erdőstratégia az erdőkre egyszerre tekint természeti értéként, a faanyagok forrásaként, és turisztikai célpontként. Az erdőségeknak az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásban is kiemelt szerep jut.

Az erdőgazdálkodás támogatása a Közös Agrárpolitika (KAP) vidékfejlesztési pilléréből hozzávetőlegesen 11 százalékkal részesedik, ennek csaknem 80 százaléka közvetlenül „zöld” célokra fordítandó. A támogatási rendszer korábbi előnyei megmaradnak, és újabb elemekkel, környezetvédelmi intézkedésekkel egészülnek ki. A

támogatási források hozzájárulnak ahhoz, hogy az ország fával borított területének aránya 22-ről 27 százalékra emelkedjen, és egyúttal a klímaváltozáshoz alkalmazkodó fajok telepítésével változatos, ellenálló erdők alakuljanak ki.

Az előttünk álló fejlesztési időszakban lehet majd támogatási kérelmet benyújtani a Natura 2000 területek kezelésére, erdőkárok helyreállítására, erdőszerkezet átalakítására, örökerdők kialakítására és fenntartására, az erdei infrastruktúra fejlesztésére. Az erdők ökológiai értékét növelő fejlesztések támogatási köre szélesebbé válik, folytatódik az idegenhonos fafajok visszaszorítása, az erdők genetikai értékét fenntartó beruházások ösztönzése. A pályázati lehetőségek között szerepel az erdei infrastruktúra fejlesztése, az alapanyagokat gyártó elsődleges faipar, valamint a szaporítóanyag-előállítás támogatása is. Megkülönböztetett figyelem irányul a fiatal gazdálkodók által megvalósított projektekre. A pályázati kiírások közzététele az év közepén kezdődik el.

**Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kedvezményes díjú kezességvállalása révén támogatja a gazdálkodókat fejlesztéseik megvalósításában, versenyképességük növelésében.**

**Az AVHGA kezessége segít, ha a vállalkozás:**

- pályázni kíván beruházásokhoz kapcsolódó támogatásokra, de az induláshoz szükséges önrészt csak hitelekkel tudja előteremteni
- beruházási hitelt szeretne felvenni
- növelni szeretné a forráshoz jutás esélyét
- meglévő fedezeteit nem kívánja jelzáloggal terhelni
- rövid távú finanszírozás céljából forgóeszköz vagy folyószámlahitel igénylését tervezi
- kedvezőbbé tenné a bankkal való tárgyalási pozícióját, például más fedezet kiváltásával
- kevés fedezetként bevonható vagyonnal, ingószámmal vagy ingatlanal rendelkezik hitelfelvételkor

**Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány**

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | 1392 Budapest, 62. Pf. 289  
Zöld szám: 06 80 203 760 | E-mail: office@avhga.hu | www.avhga.hu



**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI  
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszük



## Támogatás

# A MINŐSÉGRENDSZERHEZ TÖRTÉNŐ CSATLAKOZÁS TÁMOGATÁSA

A Vidékfejlesztési Programban a mezőgazdasági termelők 2023. március 1. és 2023. augusztus 31. között adhatják be támogatási kérelmüket a „Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása” című (VP3-3.1.1-22 kódszámú) pályázati felhívás keretében. A minőségrendszerek keretében előállított termékek magasabb minőséget képviselnek, mint a jogszabályok által támasztott minimum követelményeknek megfelelő, más, hasonló termékek. A kiírás célja, hogy erősítse a termelők biztosabb integrációját az élelmiszerláncba, valamint az, hogy az Európai Unió és Magyarország által elismert minőségrendszerek és az azok keretében előállított

termékek ismertek és elismertek legyenek a piacok és a vásárlók körében. A felhívás további célja a mezőgazdasági termelők által előállított magasabb hozzáadott értékű és minőségű mezőgazdasági termékek és élelmiszerek minőségrendszerekben való részvételének ösztönzése, illetve az ökológiai termelésben részt vevők számának növelése. A rendelkezésre álló támogatási keretösszeg 2 milliárd forint. Az évenkénti vissza nem térítendő támogatás termelőnként és termelői csoportonként 1000 eurónak megfelelő forintösszeg, mely egyösszegű átalány formájában kerül kifizetésre. A kérelem benyújtásának időpontjától függetlenül a támogatás öt éven keresztül vehető igénybe.

## Támogatás

# A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAM (VP) FOLYAMATBAN LÉVŐ PÁLYÁZATI FELHÍVÁSAI

### Az őshonos állatfajták megőrzése

„A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése” című (VP4-10.2.1.1-21 kódszámú) pályázati felhívás keretében 2023. január 2. és 2023. január 31. között adhatták be pályázatukat az érintett gazdálkodók. A felhívás célja az alacsony létszámú védett őshonos, veszélyeztetett mezőgazdasági és fajtarekonstrukció alatt álló mezőgazdasági állatfajták életképes állományának fenntartása azok természetes helyén, a fajták hagyományos tartási, takarmányozási körülményei között. A támogatható körbe számos állatfajta tartozik, így például a szürke szarvasmarha, a bivaly, különféle ló-, tyúk-, juh- és sertésfajták, a fekete mangalica sertés, az akhal-teke, a muraközi ló és a kárpáti borzderes szarvasmarha. Az egyes állatfajta egyedekre külön-külön meghatározott éves támogatási mértékek kerültek meghirdetésre. A fenntartási kötelezettségvállalási időszak 2024. december 31-éig tart. A pályázati felhívás iránt most is jelentős volt az érdeklődés. A beadott kérelmek elbírálása megkezdődött.

### Tanyák infrastrukturális fejlesztése

A vidéki településeken élők életminőségének javítását, a vidék népességmegtartó képességének erősítését szolgáló fejlesztések megvalósítását segítve a „Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései” című (VP6-7.2.1.4-17 kódszámú) pályázati felhívás keretében továbbra is lehet támogatási kérelmeket beadni, és azok alapján folyamatosan születnek meg a támogatói döntések. A még előttünk álló pályázat benyújtási határidők: 2023. április 3., május 8. és június 5.

### Öntözésfejlesztési beruházások

Az öntözési és a vízgazdálkodási ágazat fejlesztését egyaránt kiemelt fejlesztési területként kezeli az Agrárminisztérium. A célból, hogy minél nagyobb számú és értékű beruházás valósulhasson meg, a Vidékfejlesztési Program keretében meghirdetett „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) és „Az öntözési közösségek együttműködésének támogatása” című (VP5-16.5.2-21 kódszámú) pályázati felhívások keretében - több szakaszban - egyaránt 2023. június 30-áig lehet benyújtani támogatási kérelmeket.

A vízgazdálkodási beruházásokat támogató kiírás átfogóan biztosít fejlesztési forrást valamennyi, az öntözéshez kapcsolódó tevékenységhez. Így többek között tározóterek, új vízkivételei művek kialakításához, új öntözőgépek és csővezetékek telepítéséhez és az elavult öntözőrendszerek elemeinek cseréjéhez, a csatornák kotrásához, karbantartásához szükséges gépek, például önjáró kotrógépek beszerzéséhez. Jelenleg a 2023. április 28-ai határidőig lehet pályázatokat beadni. Az agrárkormányzat a rendelkezésre álló vízkészlet hatékonyabb felhasználását is szem előtt tartva ösztönzi a termelők öntözési közösségekbe szerveződését. Az ezt szolgáló támogatási kiírás révén fejlesztési lehetőség nyílik a meglévő, közös érdekeltségű öntözőtelepek közös üzemeltetésére és az új öntözési beruházások előkészítésére. A pályázatok benyújtására 2023. március 1. és április 30. között van lehetőség.



# A VIDÉKFEJLESZTÉS KULCSTERÜLETE: A PRECÍZIÓS FEJLESZTÉSEK ELŐMOZDÍTÁSA

Az előzetes adatok szerint 2022-ben a mezőgazdasági gépforgalom Magyarországon mintegy 320 milliárd forintot ért el. Így közel egyharmados növekedés következett be az előző évi értékesítéshez képest. A gépvásárlások egyik fő mozgatórugója a Vidékfejlesztési Program „Mezőgazdaság digitális átállásához kapcsolódó precíziós fejlesztések támogatása” című (VP2-4.1.8-21 kódszámú) pályázati felhívása volt, amely a precíziós gépbeszerzéseket és a digitalizációt segítette. A konstrukció célja a szántóföldi növénytermesztés, illetve a kertészeti ágazatok versenyképességének, hozzáadott érték termelésének fokozása, az új digitális szántóföldi és kertészeti technológiák és precíziós termeszési módok elterjesztésének támogatása, a precíziós gazdálkodáshoz kapcsolódó szolgáltatások igénybevételének ösztönzése volt. Lehetőség nyílt például precíziós munkagépek, betakarítógépek, növényvédelmi eszközök, döntés-támogató infokommunikációs eszközök, szoftverek és programok, víz- és tápanyag utánpótlást szabályozó rendszerek beszerzésére is. A pályázóknak kötelezően a mezőgazdaság digitális átállásához szükséges (például talajmintavételei, agrometeorológiai, műholdas, oktatási stb.) szolgáltatásokat is igénybe kellett venniük a projekt ráfordításainak minimum 7 százalékáig. A kiírás szerint egy pályázó legfeljebb 250 millió forint támogatást nyerhetett el. A támogatási határozatok teljes összege mintegy 196 milliárd forintot tett ki, alapesetben 50 százalékos támogatásintenzitás mellett. A sikeres pályázóknak a határozat jogerőre emelkedésétől számítottan 24 hónapjuk van arra, hogy megvalósítsák a tervezett beszerzéseket, így azok ez évben is folytatódni fognak.

A várakozások szerint a szóban forgó támogatási konstrukció a 2023. évvel kezdődő időszakban is meghirdetésre kerül majd. A hazai mezőgazdaságban egyre égetőbben jelentkező munkaerőhiány miatt a nagy élőmunka-igényű ágazatok technológiai fejlesztése - automatizálása, robotizálása - ugyanis sürgető feladat. A legkorszerűbb technológia alkalmazásával ugyanakkor észszerűbbé válhat a különböző inputanyagok (például műtrágyák, növényvédőszer, energiahordozók) felhasználása, az okszerű művelés által javítható a talajok vízmegtartó képessége, és kiküszöbölhető a talajminőség romlása. A változó klimatikus viszonyok, a gyakoribbá váló szélsőséges időjárási körülmények (például a 2022. évi aszály), a radikálisan emelkedő ráfordítások és üzemanyagköltségek, a piaci versenyképesség növelését megalapozó hatékonyságnövekedés miatt egyaránt megkerülhetetlen a digitális megoldások (eszközök és szolgáltatások) minél szélesebb körű alkalmazása. Ez a folyamat az oktatási rendszerre is komoly feladatokat ró. Az IT-alkalmazások terjedése ugyanakkor a fiatal szakemberek mezőgazdasági kötődésének erősítéséhez is hozzájárulhat. Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kedvezményes kezességnyújtó tevékenysége - mint kockázatcsökkentő eszköz - eddig is és az előttünk álló időszakban is hozzájárul ahhoz, hogy a korszerű mezőgazdasági eszközök hitelfelvétel vagy lízing révén történő beszerzése zökkenőmentes legyen. Az alapítvány az agrár célú beruházási ügyletekhez extra díjkedvezményt ad. A vállalkozás az 1% körüli piaci díj helyett csupán 0,25%-os díjat fizet évente a futamidő alatt. Amennyiben az ügylet minimum 3 éves, akkor az első két számlázási időszakban a kezesség díjmentes. Az alapítvány közreműködésével több mint 2100 új beruházás jött létre 2022-ben.



**AZ ALAPÍTVÁNY AZ AGRÁR CÉLÚ  
BERUHÁZÁSOKHOZ EXTRA  
DÍJKEDVEZMÉNYT AD.**